

Waterschap Zeeuwse Eilanden

18 OKT 2005

PROJECTBUREAU ZEEWERINGEN	ACTIE	INFO
PROJECTLEIDER		5
SECRETARIS	AFESCHRIJVEN	5
PROJECTSECRETARIS		
MEDEWERKER FINANCIËN		
MEDEWERKER KWALITEIT		
TEAMLEIDER ONTWERP		
COÖRDINATOR / BESTEKSCRIJVER		10
ARCHIEF	P2DB-B-05133	10

College van Gedeputeerde Staten van
Zeeland
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

uw brief :
uw kenmerk :
ons kenmerk : 2005012277
bijlagen : 2

behandeld door :
doorkiesnummer :
e-mail :

onderwerp : vergunningaanvraag Natuurbeschermingswet (staats)natuurmonument werkzaamheden verbetering steenbekleding Noord-/ Oudeland-/ Muijepolder

VERZONDEN 14 OKT 2005

Middelburg, 12 oktober 2005

Geacht college,

In verband met de noodzakelijk uit te voeren werkzaamheden aan het dijkvak Noord-/ Oudeland-/ Muijepolder gelegen langs het beschermde (staats)natuurmonument Oosterschelde, verzoeken wij u, als waterschap Zeeuwse Eilanden, aan ons vergunning ingevolge de recent gewijzigde Natuurbeschermingswet voor deze werkzaamheden te verlenen. Ter onderbouwing van dit verzoek geldt het volgende.

Aanleiding en doel

Een groot deel van de Nederlandse dijken wordt aan de zeezijde tegen golven beschermd door een steenbekleding. Uit waarnemingen van het waterschap en onderzoek van de Technische Adviescommissie voor de Waterkeringen is naar voren gekomen dat in Zeeland deze steenbekleding onvoldoende tegen zeer zware stormen bestand is. Anders gezegd: de steenbekleding is in veel gevallen te licht en voldoet niet aan de veiligheidsnorm.

Om dit probleem op te lossen is in 1996 het project Zeeweringen gestart. Hierin werken Rijkswaterstaat en de Zeeuwse waterschappen samen. Daarvoor is het projectbureau Zeeweringen in het leven geroepen. Het doel is de met steen beklede delen van het buitentalud van de dijk te verbeteren op de plaatsen waar dat nodig is. Andere aspecten van de sterkte van de dijk worden in principe buiten beschouwing gelaten.

Veiligheidstoetsing

In het kader van de normen van de Wet op de waterkering heeft waterschap Zeeuwse Eilanden het gehele dijktraject geïnventariseerd en globale en gedetailleerde toetsingen uitgevoerd. Uit deze toetsing blijkt dat, met uitzondering van de basaltbekleding tussen de dijkpalen 987 + 25 meter en 987 + 60 meter, alle bekledingen zijn afgekeurd. Verwezen wordt naar paragraaf 2.1.4 van de hierna te noemen planbeschrijving (Bijlage 1) en daarin genoemde bijlagen.

De steenbekleding van het dijktraject dient te worden verbeterd. Veiligheid is eerste prioriteit, maar daarnaast is er ook aandacht voor de gevolgen van de dijkverbeteringswerken voor het

009212 2005 PZDB-B-05133

Vergunningaanvraag Natuurbeschermingswet Noo

landschap, de natuur, cultuurhistorie (de zogenoemde LNC-waarden) en overige belangen, zoals ruimtelijke ordening, omwonenden en milieu.

Documenten en onderzoeksgegevens

Primair gebaseerd op het bepaald in artikel 7 e.v. van de Wet op de waterkering, is er voor de uit te voeren werken een planbeschrijving opgesteld. De planbeschrijving, documentnummer PZDT-R-05231 ontw d.d. oktober 2005 (Bijlage 1), is een samenvatting van het technisch ontwerp en andere studies. Deze planbeschrijving bevat ook bijlagen met figuren waarnaar zal worden verwezen.

Daarnaast heeft er in het kader van de (inter)nationale wet- en regelgeving op het gebied van de natuur een passende beoordeling plaatsgevonden in verband met de beschermde status van het betrokken gebied op grond van de Natuurbeschermingswet zoals die gold voor 1 oktober jl en de Vogel- en Habitatrichtlijn.

Ingevolge deze oude Natuurbeschermingswet diende alleen een vergunning te worden verleend in verband met voornoemde beschermde status van het betrokken gebied.

Met de inwerkingtreding van de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 per 1 oktober jl is de gebiedsbescherming van de Natura 2000 gebieden (dus ook onder meer de bescherming vanuit de Vogel- en habitatrichtlijn) geïncorporeerd en is dat anders geworden. Uit de gewijzigde Natuurbeschermingswet volgt – zeer kort gezegd - dat een vergunning dient te worden gevraagd indien bij de werkzaamheden een kans bestaat op een significant effect, dan wel een kans op een verslechtering of een verstoring van kortgezegd de natuurwaarden van het betreffende Naturagebied. Indien er een kans bestaat op een significant effect dient een passende beoordeling te worden gemaakt.

Ingevolge de standaardprocedure die bij het Projectbureau Zeeweringen wordt gevolgd wordt voor ieder dijktraject dat aangepakt wordt ingevolge de Wet op de Waterkering, een passende beoordeling gemaakt.

In dit kader heeft op het gebied van de natuur een passende beoordeling plaatsgevonden in verband met de beschermde status van het betrokken gebied op grond van de Natuurbeschermingswet zoals die gold voor 1 oktober jl en de Vogel- en Habitatrichtlijn. Deze passende beoordeling is vastgelegd in een rapportage van het Bureau Waardenburg (Toetsing dijkverbeteringsproject Noord-/Oudeland-/Muijepolder aan de Vogel- en habitatrichtlijn, Bureau waardenburg, oktober 2005, bij het projectbureau zeeweringen geregistreerd onder documentcode PZDB-R-05087, Bijlage 2).

Met de inwerkingtreding van de gewijzigde Natuurbeschermingswet per 1 oktober jl. dient voormelde beoordeling in het kader van de Vogel- en habitatrichtlijn, tezamen met de passende beoordeling in het kader van de voormalige Natuurbeschermingswet, te worden beschouwd als de passende beoordeling ingevolge de gewijzigde Natuurbeschermingswet.

De onderhavige aanvraag om vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet, is mede gebaseerd op deze (bijgevoegde) documenten. Daar waar dat aan de orde is wordt, om onnodige herhaling te voorkomen, naar deze documenten/rapporten verwezen.

Overigens is door Bureau Waardenburg tevens onderzoek verricht naar de aanwezige planten- en diersoorten op grond van de Flora- en Faunawet. De rapportage hiervan is niet bijgevoegd, doch kan desgewenst worden nagezonden. Het betreft hier beschermde soorten los van de bescherming vanuit het Nb-wetgebied. Voor zover specifieke soorten aanleiding hebben gevormd

voor de aanwijzing van het gebied als staatsnatuurmonument en/of Speciale Beschermingszone, wordt daaraan aandacht besteed in de genoemde bijlage 2.

Situering

Het dijktraject Noord-/ Oudeland-/ Muijepolder ligt langs de Oosterschelde ten zuidwesten van het dorp St. Maartensdijk (gemeente Tholen). Het traject bevindt zich tussen dijkpaal 955 en dijkpaal 990 + 55 meter. Het heeft een lengte van circa 3,5 kilometer. De aan de noord- en zuidzijde grenzende trajecten zijn nog niet verbeterd. De vooroever van het traject wordt gevormd door het slikkengebied "Slikken van de Dortsman". De locatie van het projectgebied is weergegeven in figuur 2 bij bijlage 2 van de planbeschrijving (Bijlage 1).

Voor een beschrijving van de huidige opbouw en bekleding van de dijk wordt eveneens verwezen naar paragraaf 2.1.2 van genoemde planbeschrijving.

Het dijktraject is in beheer bij waterschap Zeeuwse Eilanden.

Aard en beschrijving van de werkzaamheden

Aangezien het hier gaat om een bestaand traject waarvan de reeds aanwezige steenbekleding moet worden verbeterd, zijn er geen alternatieven t.a.v. de locatie mogelijk. Het aantal oplossingsrichtingen is hierdoor beperkt. Deze moeten vooral gezocht worden in de diversiteit aan bekledingstypen.

Een van de uitgangspunten is dat de constructie een levensduur moet hebben van ten minste 50 jaar (zie paragraaf 3.2.1, 3.3.1 van de planbeschrijving). Op basis hiervan zijn 4 alternatieven onderzocht. Aan de hand van de randvoorwaarden en uitgangspunten genoemd in hoofdstuk 3 van de planbeschrijving, de technische toepasbaarheid, de ecologische toepasbaarheid en de beschikbaarheid zijn uiteindelijk een tweetal alternatieven tegen elkaar afgewogen middels een geautomatiseerd keuzemodel (zie paragraaf 4.3 van de planbeschrijving).

Na toepassing van diverse selectiecriteria is er gekozen voor de constructie waarbij de bekleding in de ondertafel wordt vervangen door nieuwe betonzuilen en twee smalle stroken van gekantelde Haringmanblokken. De bekleding in de boventafel wordt vervangen door nieuwe betonzuilen (alternatief 1 in de planbeschrijving).

Voor een volledig overzicht van de onderzochte alternatieven en de toegepaste selectiecriteria, alsmede de motivatie voor het gekozen alternatief, wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van de planbeschrijving. Overigens is bij alle alternatieven een herstel van de huidige natuurwaarden mogelijk.

Periode van uitvoering

Tussen 1 oktober en 1 april mag de glooiing niet worden opgebroken. De kans dat er schade optreedt als gevolg van de weersomstandigheden is dan te groot. De werkzaamheden aan de glooiing zelf zullen worden gespreid over de periode tussen 1 april 2006 en 1 oktober 2006. Daarbij geldt dat, in verband met de te nemen mitigerende maatregelen zoals die zijn omschreven in paragraaf 5.3.2 van de planbeschrijving, bij bepaalde dijkdelen gedurende bepaalde perioden geen werkzaamheden worden uitgevoerd.

Vorbereidende werkzaamheden (plaatsen keten, opslag materiaal e.d.) vinden mogelijk eerder plaats.

Tijdens de werkzaamheden zal mogelijk gebruik gemaakt worden van een opslagterrein langs de Gemaalweg nabij dp 958 voor de opslag van materiaal en materieel. Ook ten aanzien van deze opslagplaats geldt dat, met het oog op voormelde mitigerende werkzaamheden (maatregel 8), tussen 1 april en 1 augustus geen materieel of materiaal wordt aan- of afgevoerd en/ of een keet wordt geplaatst.

Natuurbelangen

Zoals hierboven vermeld is er door Bureau Waardenburg een inventarisatie van natuurwaarden verricht en is de voorgenomen dijkverbetering beoordeeld op de effecten.

De rapportage van Bureau Waardenburg is voorbereid onder het regime van de Natuurbeschermingswet van voor 1 oktober jl en de Vogel- en habitatrichtlijn. Daarom zijn de beoordelingen op grond van de Vogel- en habitatrichtlijn en de Natuurbeschermingswet apart uitgevoerd. De bevindingen zijn samengevat in paragraaf 2.2.2 van de planbeschrijving ten aanzien van het Vogel- en habitatrichtlijngebied respectievelijk de natuurbeschermingswet.

Uit het daar gestelde volgt, zowel ten aanzien van de Vogel- en habitatrichtlijn als de Natuurbeschermingswet, dat zich in het gebied een aantal daar genoemde kwalificerende broedvogels ophouden en aan delen van het dijktraject binnendijs en buitendijs hoogwatervluchtplaatsen zijn gesitueerd voor zowel overdag als 's nachts rustende vogels.

Naast de hiervoor genoemde vogels, geldt verder dat van de in Nb- wet genoemde planten een aantal soorten in het projectgebied zijn aangetroffen. Het betreft het kleine zee gras, de zee-weegbree, schorrezoutgras, gewone zoutmelde, lamsoor en zeealsem.

Ten aanzien van een aantal vissoorten is de rapportage aangegeven dat de aanwezigheid daar niet te verwachten valt.

Van de in de waterbodem ingravende platvissen als schol, bot, schar en tong en het harnasmantje wordt aangegeven dat, naar verwachting, deze vissen alleen met hoogwater slechts in zeer geringe mate gebruik maken van de slibstrook direct grenzend aan de dijk.

Ten aanzien van de in het kader van de Nb wet beschermde habitattypen is geconstateerd dat de meeste tevens zijn beschermd in het kader van de Habitatrichtlijn of bestaan, zoals zee gras, uit een beschermde soort.

In het kader van de Nb-wet beschermde habitats zijn beschermde habitats: "Getijden gebied van schorren, slikken en platen", "Soortenrijke wiertgataties op hard substraat", "zee grasvelden", "Schelpenruggen", "Wetlands" en "Zoutvegetatie."

Voor het volledige inzicht in de zeer uitvoerige gedane passende beoordeling in het kader van de Vogel- en habitatrichtlijn beoordeling alsmede de Nb wet beoordeling, waarin tevens de effecten en de cumulatieve effecten zijn betrokken, wordt verwezen naar de betreffende rapportage van Waardenburg (Bijlage 2).

Alternatievenafweging

Locatiealternatieven zijn niet aan de orde: de bekleding op het onderhavige dijkvak is als onvoldoende veilig getoetst en moet dus worden vervangen c.q. opgeknapt. Verschillende alternatieven voor de wijze van dijkverbetering zijn in de ontwerpnota beschreven. Deze alternatieven zijn op grond van economische, technische, milieu- of veiligheidsafwegingen afgevalen (zie hiervoor en hoofdstuk 4 van de planbeschrijving (Bijlage 1).

Dwingende redenen van groot openbaar belang

De dijkverbeteringswerkzaamheden vinden plaats omwille van de veiligheid van de bevolking van Zeeland. Conform de Natuurbeschermingswet, de Flora- en faunawet en bijbehorende interpretatie-handleidingen van de Europese Commissie en het Ministerie van LNV (EU, 2000; LNV, 2003) valt dijkversterking in de categorie van activiteiten die worden uitgevoerd om een 'dwingende reden van groot openbaar belang', in dit geval de veiligheid van de bevolking.

Compensatie van significante effecten

Compensatie in het kader van de Nb-wet is aan de orde indien na het treffen van mitigerende effecten nog steeds significante effecten te verwachten zijn.

Compensatie van significante effecten is op het dijktraject niet aan de orde, indien de mogelijke significante effecten door mitigerende maatregelen verminderd kunnen worden tot nul of tot een aanvaardbaar, niet-significant niveau.

Mitigerende maatregelen

Naar aanleiding van de resultaten van de passende beoordeling is besloten een aantal mitigerende maatregelen toe te passen om de mogelijk significante effecten tot nihil terug te brengen althans tot een aanvaardbaar, niet-significant niveau, terug te brengen. Deze maatregelen zijn tot op detailniveau beschreven in paragraaf 5.3.2 van de planbeschrijving, waarbij aansluitend aan deze maatregelen tevens is aangegeven met het oog op welk belangen de betreffende maatregelen worden uitgevoerd.

Een groot aantal van deze maatregelen is gericht op het voorkomen c.q. het beperken van verstoring van broedende, rustende en foeragerende vogels, c.q. vogels een plaats te geven om naar uit te wijken (maatregel 1 tot en met 4, 7, 8 tot en met 10, 12).

De maatregelen 5, 6 en 13 beogen, door de beperking van het ruimtebeslag, permanente verlies of beïnvloeding van kwalificerend habitat en areaal aan klein zeegras zo beperkt mogelijk te houden.

Maatregel 14 beoogt het herstel van de habitat te bespoedigen.

Proeven

Tenslotte vragen wij uw aandacht voor de in de planbeschrijving beschreven proeven in verband met het herstel van de natuurwaarden, zoals die aan het slot van paragraaf 5.3.2 en 6.2. van de planbeschrijving zijn aangegeven. De proeven beogen informatie te geven over de mogelijkheden en de mate van herstel van areaal aan schor en zeegras na uitvoering van dijkverbeteringswerkzaamheden in het kader van Project Zeeweringen. Zoals in paragraaf 5.3.2 van de planbeschrijving is aangegeven zal met het bevoegd gezag (dat is in het kader van de Flora & Faunawet, het ministerie van LNV, en in het kader van de Nb-wet, alsmede in het kader van de goedkeuringsprocedure in het kader van de Wet op de waterkering uw college, hieromtrent nog nader overleg worden gevoerd. Indien besloten wordt de betreffende proeven uit te voeren strekt de onderhavige vergunningaanvraag zich tevens uit tot deze proefnemingen.

Gelet op bovenstaande informatie en de daarbij behorende documenten die bij deze aanvraag zijn gevoegd, verzoeken wij u de toe te passen procedure binnen afzienbare tijd te laten aanvangen, zodat de Nb-vergunning voor de aanvang van de werken gereed zal zijn.

Hoogachtend,

namens het dagelijks bestuur
van waterschap Zeeuwse Eilanden

directeur Waterkeringen en Wegen